

ENKEL ENERGIBESPARING FÖR FÖRETAG

ÅTGÄRDER UTAN STORA INVESTERINGAR

Att spara energi och pengar är mer aktuellt än någonsin, men hur gör man egentligen? Hur hittar man de små enklare sätten att spara kilowattimmar? Det ska vi försöka ge svar på här. Det finns många åtgärder att genomföra som inte behöver innebära stora investeringar.

Ta kontroll – mät!

För att kunna spara el behöver du först veta hur din förbrukning ser ut. Där kan du ta hjälp av nätleverantörens verktyg för att följa din förbrukning. Granska statistiken kritiskt, vad är det som gör att förbrukningen skjuter i höjden under vissa tidpunkter under dygnet eller under veckan? Varför är baslasten, alltså den energi som förbrukas även när ingen produktion sker, så hög? En tumregel är att den i små och medelstora företag bör

vara högst 10% av den totala förbrukningen. Fundera på om det finns maskiner/apparater som står på dygnet runt men som egentligen inte behöver det. Försök också hitta strategier för att undvika höga effekttoppar. I de flesta elnätsavtal är det den högsta effekttoppen under en månad som avgör hur dyr effektagiften till nätleverantören blir. Ett sätt att undvika en hög effekttopp kan vara att sprida ut uppstarten av maskiner på morgonen, allt behöver kanske inte startas samtidigt.

Nattvandra

Ett sätt att hitta onödig förbrukning utanför arbetstid kan vara att nattvandera. Alltså att titta på vad som egentligen är igång även när ingen arbetar. Stänger vi av allt som kan stängas av? Släcker vi lampor

överallt? Har vi rätt drifttider på maskiner och utrustning och kan vi automatisera avstängning med hjälp av tidsstyrning? Här finns många kilowattimmar som kan sparas bara genom att se till att släcka, stänga ner och stänga av. Involvera medarbetarna så att alla hjälps åt att hitta besparingsåtgärder som är enkla att genomföra.

Rutiner och beteenden

Många enkla åtgärder handlar om att förändra beteenden. Skapa rutiner för nya arbetssätt för att stödja förändringen, utse någon som blir ansvarig för de nya rutinerna. Det kan till exempel vara en rutin för hur uppstart och avstängning ska gå till för att spara kilowattimmar och undvika höga effekttoppar. Uppmuntra anställda att ta med sitt besparingsstänk

Foto: Freepik

Foto: Pexels

från hemmet till jobbet, involvera dem i att hitta fler sätt att spara energi.

Belysning

Se över belysningen. Är det tätt på ställen där det inte behövs? Sitter belysningen på rätt ställen? Belysning står för ungefär 10% av energianvändningen för små och medelstora företag. På ett kontor kan det vara upp emot 50% av energianvändningen. Ett sätt att spara kan vara att dela upp belysningen i sektioner, så att bara de delar av lokalen som behöver belysning just då kan få det medan övriga delar kan vara släckta. Det kan också vara värt att undersöka återbetalningstid för byte till LED-belysning med närvarostyrning. Att byta från

armaturer med T8-lysrör till nya med LED kan halvera energianvändningen för belysning.

Uppvärmning

Uppvärmningen står i genomsnitt för 20% av energianvändningen i små och medelstora företag. Ett bra första steg för att spara kilowattimmar på uppvärmning är att se till att stänga portar, dörrar och fönster när de inte måste vara öppna. Täta fönster och dörrar om de läcker värme. Se över om ni har möjlighet att återvinna värme från till exempel kompressorer så att värmen kan användas i lokalerna. Sänk om möjligt temperaturen med någon grad. Att sänka inomhustemperaturen med en grad ger en besparing på 5% i energianvändning. Tänk

också på att inte samtidigt ha igång olika processer som kyler och värmer.

Tryckluft

Läckage på 20-50% är vanligt, se till att läckagesöka regelbundet och täta läckorna. Ett läckage på 1 mm kan kosta ca 5000 kr/året (1,5 kr/kWh). Se också till att driftrycket är optimerat, en minskning med 1 bar ger ca 7% energibesparing.

Ventilation

Vad gäller ventilationen är det viktigt att se till att den är anpassad efter behovet, alltså antal anställda, arbetstider och typ av verksamhet. Ventilationen står för ca 10% av energianvändningen i små och medelstora företag. Se till att ventilationen regelbundet servas och underhålls för optimal funktion. Om befintlig ventilation är gammal och ineffektiv kan det vara värt att undersöka återbetalningstiden på ett nytt behovsanpassat system med värmeåtervinning.

Långsiktigt energiarbete

Utse någon på företaget som har det övergripande ansvaret. Sätt mål och handlingsplaner för energiarbetet och följ upp. Se till att arbetet blir väl förankrat hos både ledning och medarbetare, så att alla jobbar åt samma håll för varje kilowattimme räknas.